

Utfordringsbilde
Kristiansand kommune
September 2025

Utfordringsbilde

Kristiansand kommune står overfor betydelige samfunnsutfordringer. Disse omhandler både demografiendringer, klimaendringer, naturmangfoldskrise, økende sosial ulikhet, mangel på kompetent arbeidskraft og trangere økonomiske rammer. Dette er utfordringer som det er viktig å finne gode løsninger på, og som utfordrer kommunen på å tenke nytt når vi utvikler fremtidens Kristiansand.

Dette dokumentet presenterer Kristiansand kommunes hovedutfordringer med hovedvekt på samfunnsutvikling. Kapittelet er bakgrunnsdokument for økonomiplanarbeidet og oppdateres årlig. En lengre versjon – Kunnskapsgrunnet for Kristiansand kommune – kan leses via denne [koblingen](#).

Avhengig av tema vil utviklingstrekk og utfordringer i Kristiansand sammenlignes med landsgjennomsnittet, Agder eller sammenlignbare kommuner, heretter kalt ASSS (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner), et nettverk bestående av Asker, Bergen, Bærum, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Lillestrøm, Oslo, Sandnes, Stavanger, Trondheim og Tromsø, ledet av KS.

1 Sosial bærekraft: vi blir flere eldre og ulikhetene øker

Kristiansand skal, slik det står i kommuneplanens samfunnsdel, være en [inkluderende og mangfoldig](#) kommune. Alle innbyggere skal oppleve økt livskvalitet, mestring, tilhørighet, trygghet og inkludering. Kommunen skal utvikles til å bli en mangfoldig, aldersvennlig og helsefremmende by med små levekårsforskjeller, basert på tillit til hverandre. Alle skal ha mulighet til å delta likeverdig og aktivt i samfunnet og i utviklingen av det. Gjennom tidlig innsats legges det til rette for gode oppvekstvilkår og likeverdig tilgang til utdanning og arbeid. Reduserte levekårsforskjeller vil fremme tillit, demokratisk deltakelse og god folkehelse, samt sikre innbyggerne like muligheter og motvirke utenforskap.

Vi blir mange flere eldre i Kristiansand

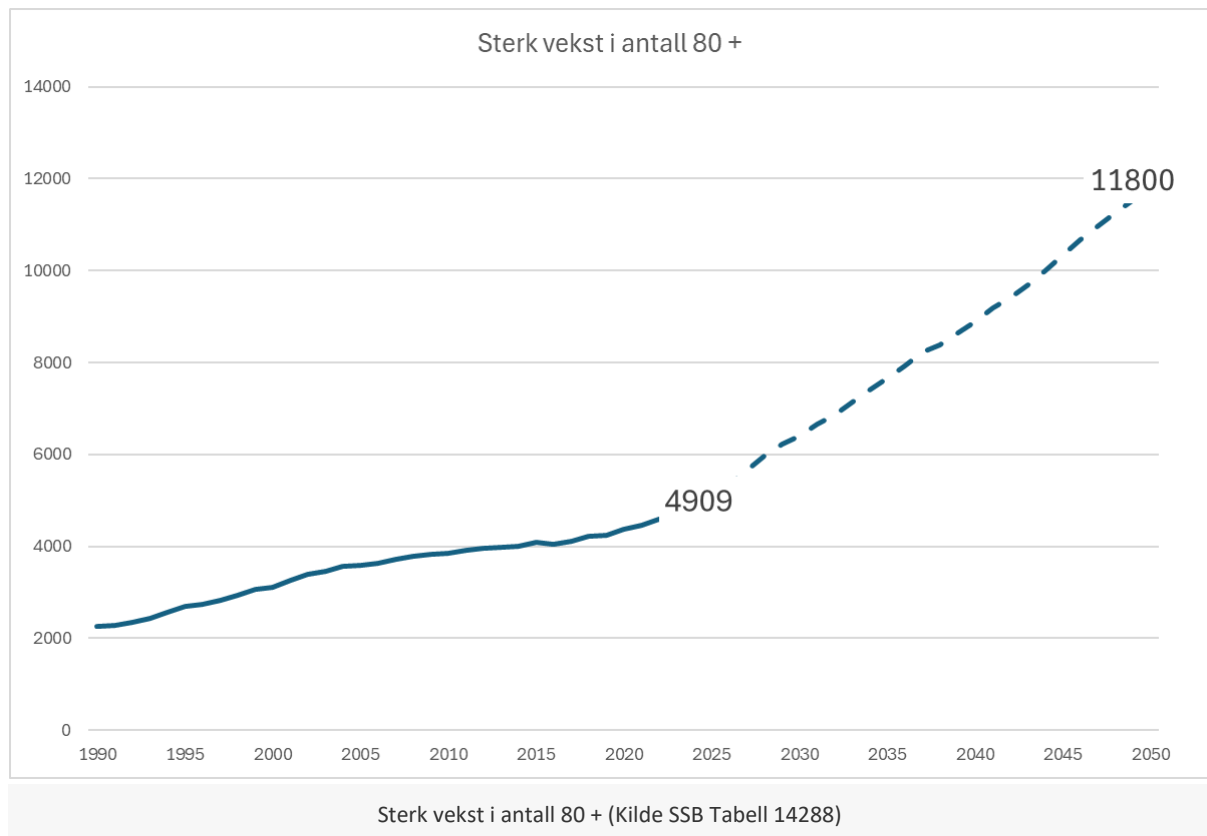
Det har lenge vært kjent at antallet eldre vil øke sterkt og føre til økning i etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester. Selv om antallet eldre over 80 år har økt siden andre verdenskrig, vil økt vekstrate fremover føre til stor etterspørsel av kommunale omsorgstjenester ¹. Reduksjon i kommunenes budsjetter vil gi mindre handlingsrom, og vi møter et arbeidsmarked som vil gi kommunene større utfordringer med rekruttering av nødvendig kompetent arbeidskraft.

I 2024 er det for Kristiansand kommune 5.156 personer i aldersgruppen 80 år og eldre. Dette antallet har økt med ca. 2.000 personer siden år 2000. Framskrivninger viser at det i 2050 kan være ca. 11.500 personer i denne aldergruppen i Kristiansand, noe som utgjør en økning på 6.700 personer over en 25 års periode.

¹

NOU 2023: 4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Utfordringsbilde for Kristiansand kommune

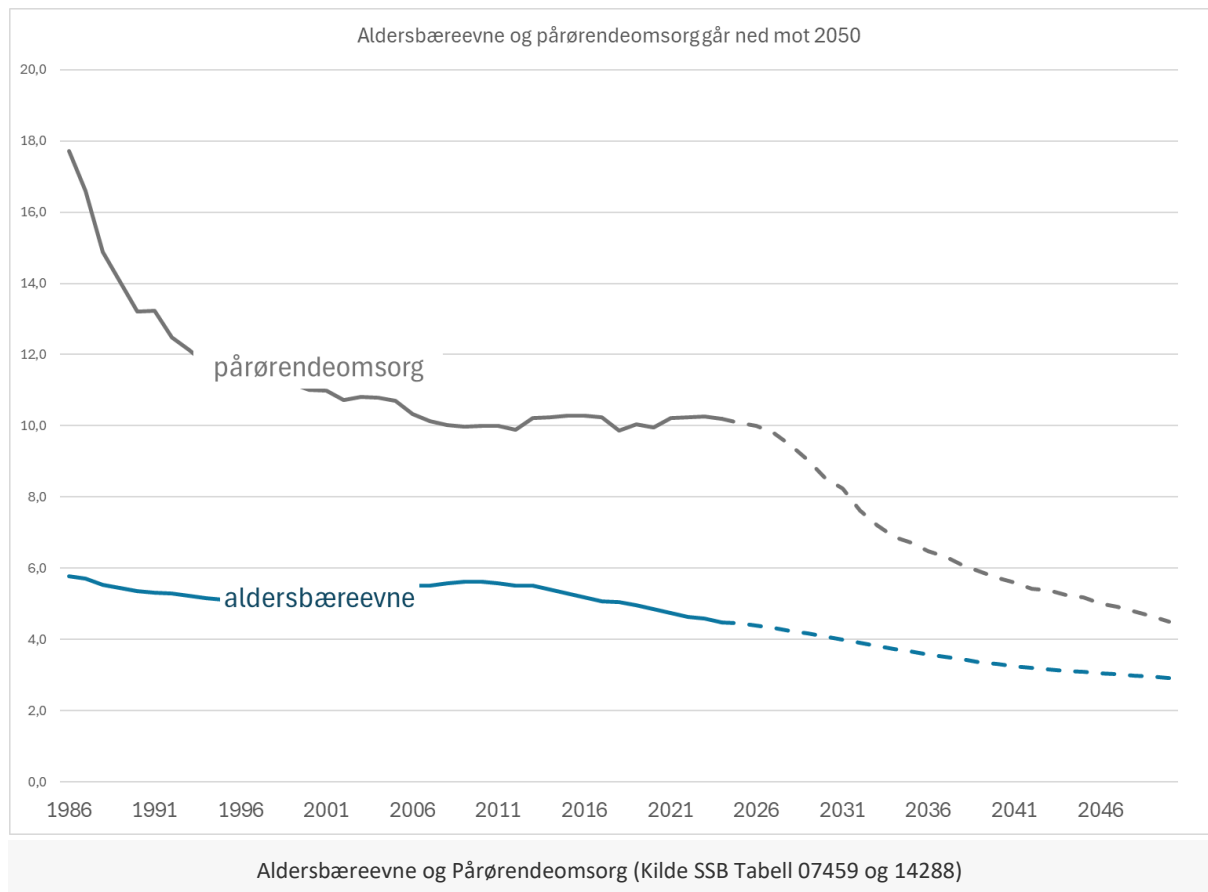

Parallelt med denne utviklingen, bremses veksten i tilgjengelig arbeidskraft før den stopper helt opp i Norge. Fra midten av 2030-tallet ser vi for første gang i moderne tid at absolutt antall innbyggere i arbeidsfør alder reduseres. Reduksjonen øker i størrelse etter 2040. Demografiutviklingen betyr altså både en økning i antallet eldre samtidig med en reduksjon i antallet i arbeidsfør alder. Dermed reduseres det som kalles for samfunnets aldersbæreevne. Aldersbæreevnen er en faktor som viser antall personer i yrkesaktiv alder (16-67 år) per antall eldre (67+ år). I 2024 er aldersbæreevnen i Kristiansand 4,5 innbyggere i alderen 16-66 år per innbygger 67 år +, i 2050 forventes aldersbæreevnen i Kristiansand å være 2,9 innbyggere i alderen 16-66 år per innbygger 67 år+.

Samtidig som samfunnets aldersbæreevne synker, reduseres også familieomsorgskoeffisienten, også kalt pårørendeomsorgen. Dette er forholdet mellom antall personer i alderen 50-66 år og personer over 85 år. Blant innbyggere i alder 50-66 år er det en stor gruppe som yter ubetalt omsorg både til generasjonene før og etter sin egen. De støtter foreldre, annen eldre familie og nære, naboer, barn og barnebarn i tillegg til at flere arbeider i en frivillig organisasjon.

Aldringen i befolkningen vil bety en enda større forsørgerbyrde for pårørende og kommunen som tjenesteleverandør. Kommunale helse- og omsorgstjenester koster kommunene mer for hvert år, flere eldre i befolkningen gjør at behovet for kommunale helse- og særlig omsorgstjenester vil øke. Dette, sett i sammenheng med at antall pårørende for hver eldre innbygger samtidig synker drastisk, gjør det mindre realistisk at pårørende kan ta alle omsorgsoppgaver det offentlige til nå har utført. Tvert imot er det en risiko for at oppgavene det offentlige må løse blir enda større i omfang enn hva den rene befolkningsveksten i eldre aldersklasser tilsier om det samme tilbudet av tjenester skal opprettholdes.

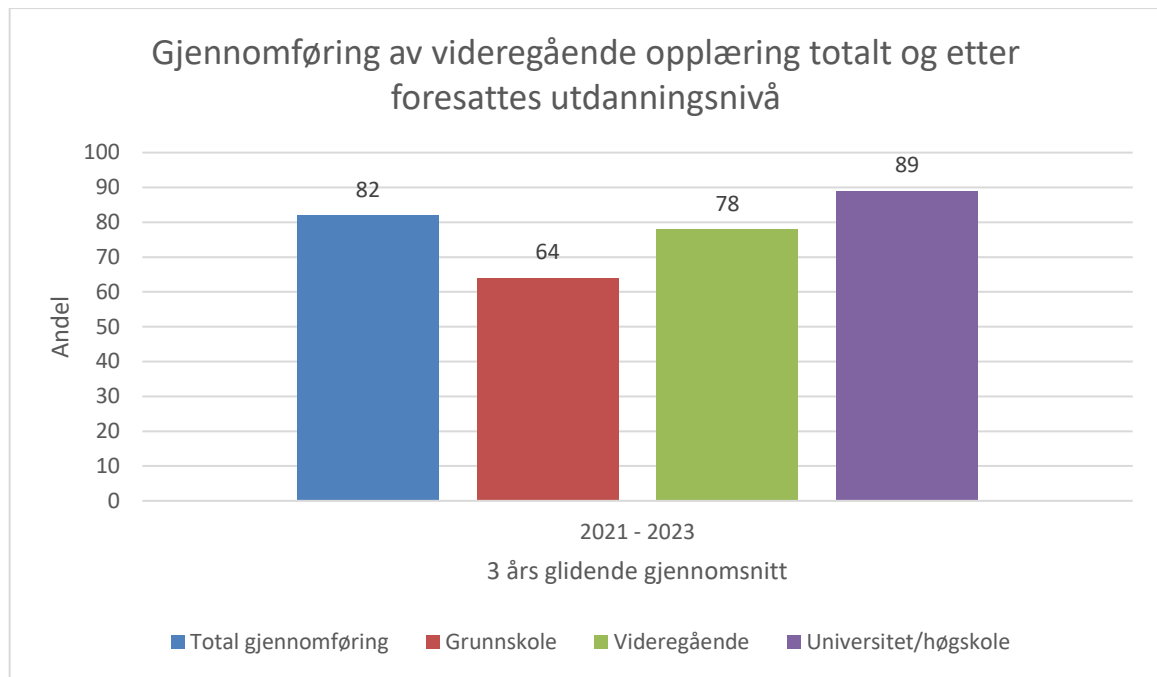
Utfordringsbilde for Kristiansand kommune

Fremdeles mange som ikke gjennomfører videregående opplæring

Flere enn før fullfører videregående skole, men fremdeles er det ca. 18 prosent i Kristiansand som ikke fullfører på normert tid. Frafallet er større blant guttene enn blant jentene og det er høyere for yrkesfaglige utdanningsprogram enn for studieforberedende program.

Foreldrenes utdanningsnivå har en tydelig sammenheng med elevenes gjennomføring av videregående opplæring. Blant elever med foreldre som har fullført høyere utdanning, fullfører 88 prosent videregående innen normert tid. Tilsvarende andel for elever med foreldre med videregående som høyeste utdanning er 78 prosent, mens den faller til 64 prosent blant dem med foreldre som kun har grunnskole.. Avstanden mellom gruppene er redusert gjennom de siste årene.

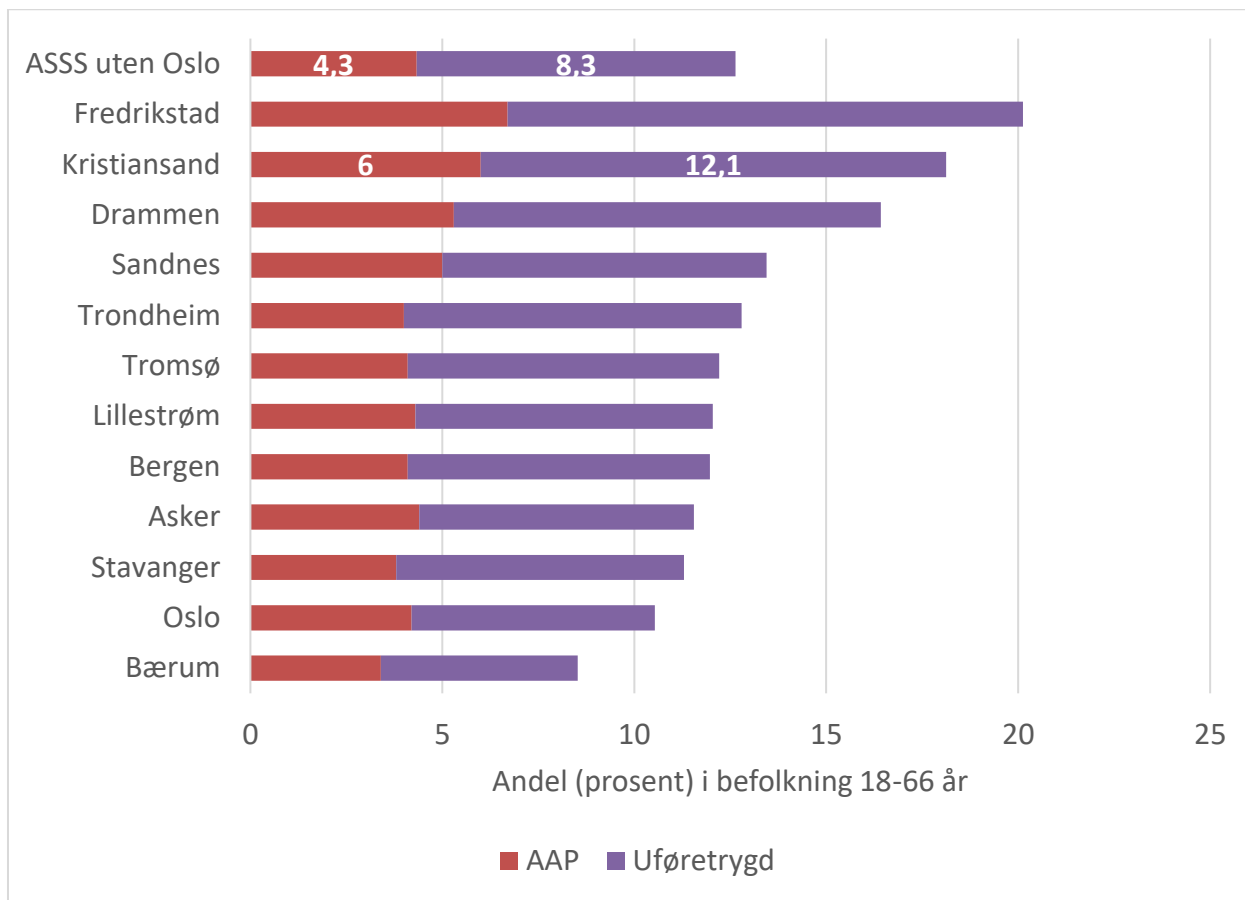
Gjennomføring i videregående opplæring i Kristiansand, totalt og etter foreldrenes utdanningsnivå. Kilde: FHI

Høy andel i Kristiansand mottar ytelse fra NAV

Kristiansand har, sammenlignet med andre storbykommuner, en høyere andel innbyggere i yrkesaktiv alder som mottar statlige helserelaterte ytelse fra NAV. Slik har det vært over mange år, og det har kun skjedd mindre endringer de senere årene. De to helserelaterte ytelsene som gis i stedet for, eller i kombinasjon med et arbeidsforhold, er arbeidsavklaringspenger (AAP) og uføretrygd. For å motta disse ytelsene må man ha nedsatt arbeidsevne på grunn av sykdom eller skade. AAP er en ytelse som normalt gis i 3 år, mens uføretrygd er varig.

I figuren under er det sammenstilt hvor stor andel av befolkningen i yrkesaktiv alder som mottok AAP eller uføretrygd i juni 2025. Grafen viser at det i Kristiansand var 18,1 prosent av befolkning i yrkesaktiv alder som mottok enten AAP eller uføretrygd, mens snittet i ASSS uten Oslo lå på 12,6 prosent. I antall personer var det 4.504 personer som mottok AAP og 9.150 som mottok uføretrygd i Kristiansand i juni 2025. Uføretrygd er sterkt økende ved alder så de aller fleste i den lille søylen vil være i aldersgrupper over 45 år. Det er også flere kvinner enn menn som mottar uføretrygd, og andelen kvinner øker med alderen.

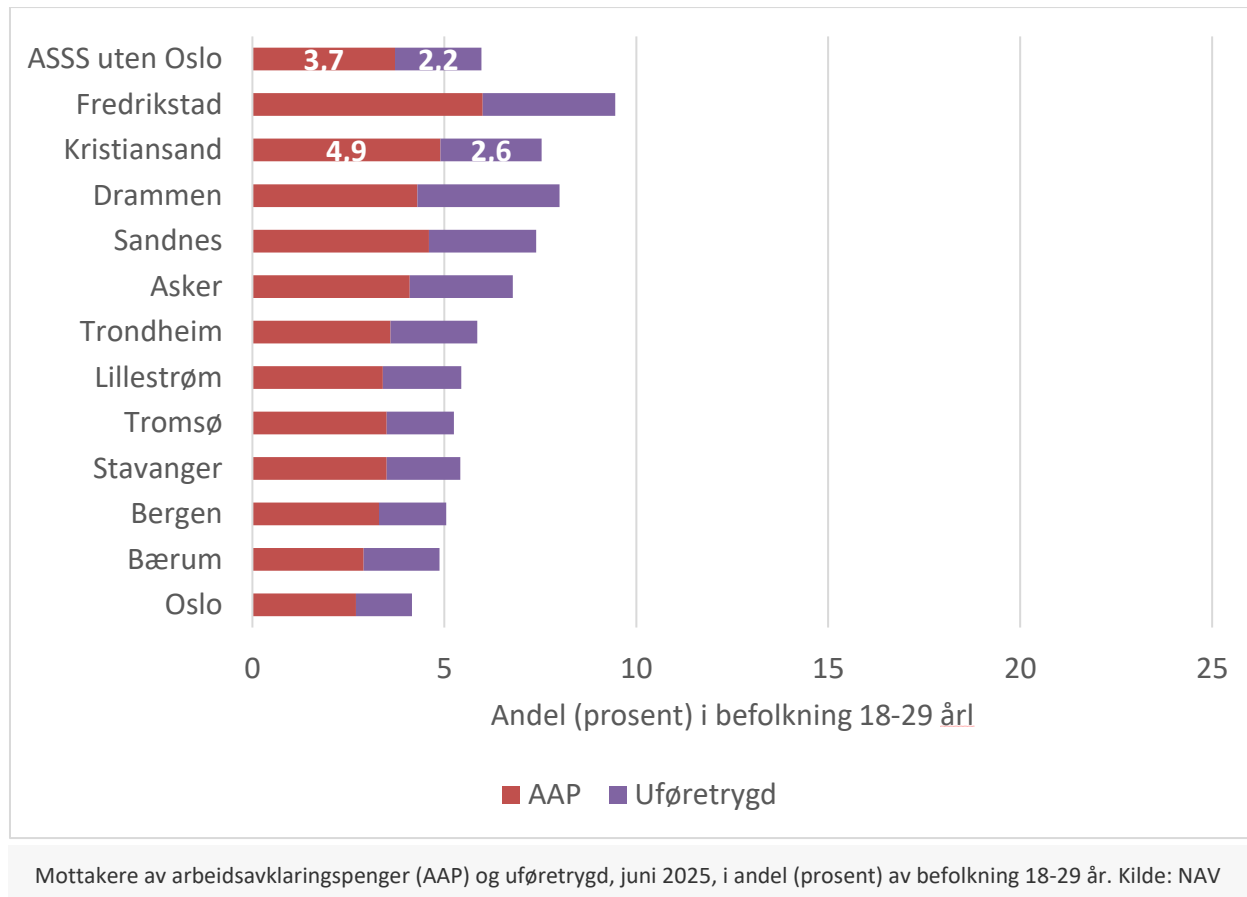
Flere i yrkesaktiv alder mottar helserelaterte ytelser i Kristiansand enn i andre storkommuner.

Mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) og uføretrygd, juni 2025, i andel (prosent) av befolkning 18-67 år. Kilde: NAV

Det har de siste årene vært et sterkt fokus på ungt utenforskap. Kristiansand har også en høyere andel innbyggere under 30 år som mottar helserelaterte ytelser. For de under 30 år vil relativt flere motta AAP, siden det er den ytelsen man mottar mens man avklares og utprøves mot arbeid. I perioden fra 2010-2020 var det en sterk vekst i unge uføre, både nasjonalt og lokalt. Denne veksten synes å ha stoppet opp, og andelen har siden 2020 stabilisert seg eller gått noe ned. Til sammen var det 7,5 prosent av befolkningen i 18-29 år i Kristiansand som mottok en helserelatert ytelse i juni 2025, noe som er 1,5 prosent poeng høyere sammenlignet med ASSS uten Oslo. Det var 964 personer som mottok AAP og 520 som mottok uføretrygd under 30 år i Kristiansand i juni 2025. De siste årene har tallene for Kristiansand kommune vært stabile, mens trenden i resten av storbykommunene har vært økende.

En høyere andel under 30 år i Kristiansand mottar helserelaterte ytelser fra NAV enn i andre storkommuner.

Økonomisk sosialhjelp er en kommunal NAV-stønning for personer som ikke har nok inntektsmuligheter til å dekke utgifter til livsopphold. Utbetalt sosialhjelp har økt det siste året, noe som i hovedsak skyldes behovet relatert til bosetting av ukrainske flyktninger. I tillegg har vi vært gjennom en periode med høy prisvekst og økte levekostnader.

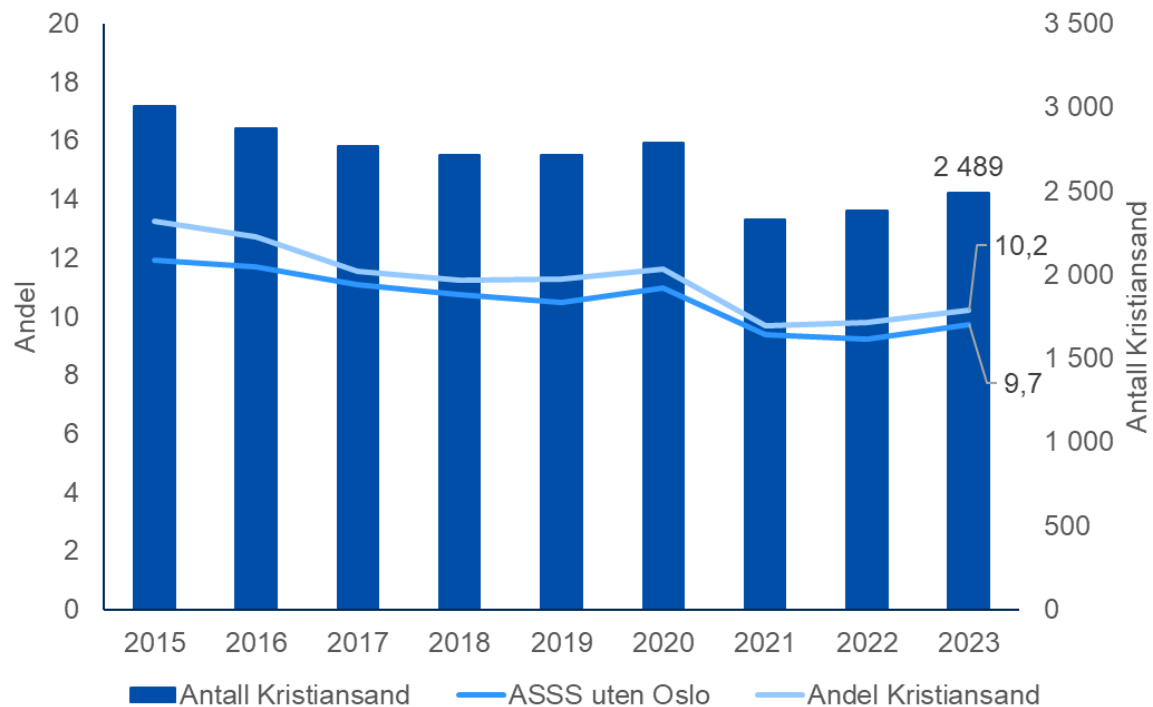
I andel som mottar sosialhjelp ligger innbyggere i Kristiansand omtrent på gjennomsnittet sammenlignet med ASSS. Tidligere har Kristiansand ligget høyt på andel ungdom i alderen 18-24 år som mottar sosialhjelp, men ved siste måling ligger Kristiansand lavere enn snittet i ASSS. I 2024 var det 5,1 prosent av unge i alderen 18-24 år som mottok sosialhjelp en eller flere ganger, mens snittet i ASSS, var 5,3 prosent.

Flere står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEET)

NEET (Not in Employment, Education or Training) er et statistisk måltall som viser hvor mange unge i alderen 15-29 år som på måletidspunktet verken var i arbeid, utdanning eller deltok i et arbeidsmarkedstiltak. NEET er en svært sammensatt gruppe og kan bestå av personer som har tatt et friår fra utdanningsløpet, arbeidsledige, personer med helseutfordringer og personer som er hjemmeverende og forsørges av andre. De fleste i NEET-gruppa finnes ikke i noen registre for arbeid, utdanning eller hos NAV, og det er derfor lite kunnskap om disse. Kristiansand ligger i denne statistikken høyere enn gjennomsnittet for ASSS, men forskjellen er ikke like stor om man ser på NAV-ytelsene samlet. Dette skyldes at mange hos NAV kan være i arbeidsrettet aktivitet og dermed ikke regnes som NEET. Kristiansand har også en lavere andel NEET med ukjent status (at de ikke er registrert noe sted)

enn sammenlignbare kommuner. Foreløpige tall for 2023 viste at 2.489 personer i alderen 15-29 år var NEET, dette utgjør en vekst fra 2022 på omtrent 100 personer.

NEET-andelen i Kristiansand har vært stabil de siste årene og var 10,2 i 2023. Andene en noe høyere enn gjennomsnittet i andre storkommuner.

Antall og andel NEET i befolkning 15-29 år. Kilde: SSB

2 531 barn og unge i Kristiansand vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt

Kristiansand har en høyere andel barn og unge som vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt sammenlignet med andre storbykommuner (ASSS).

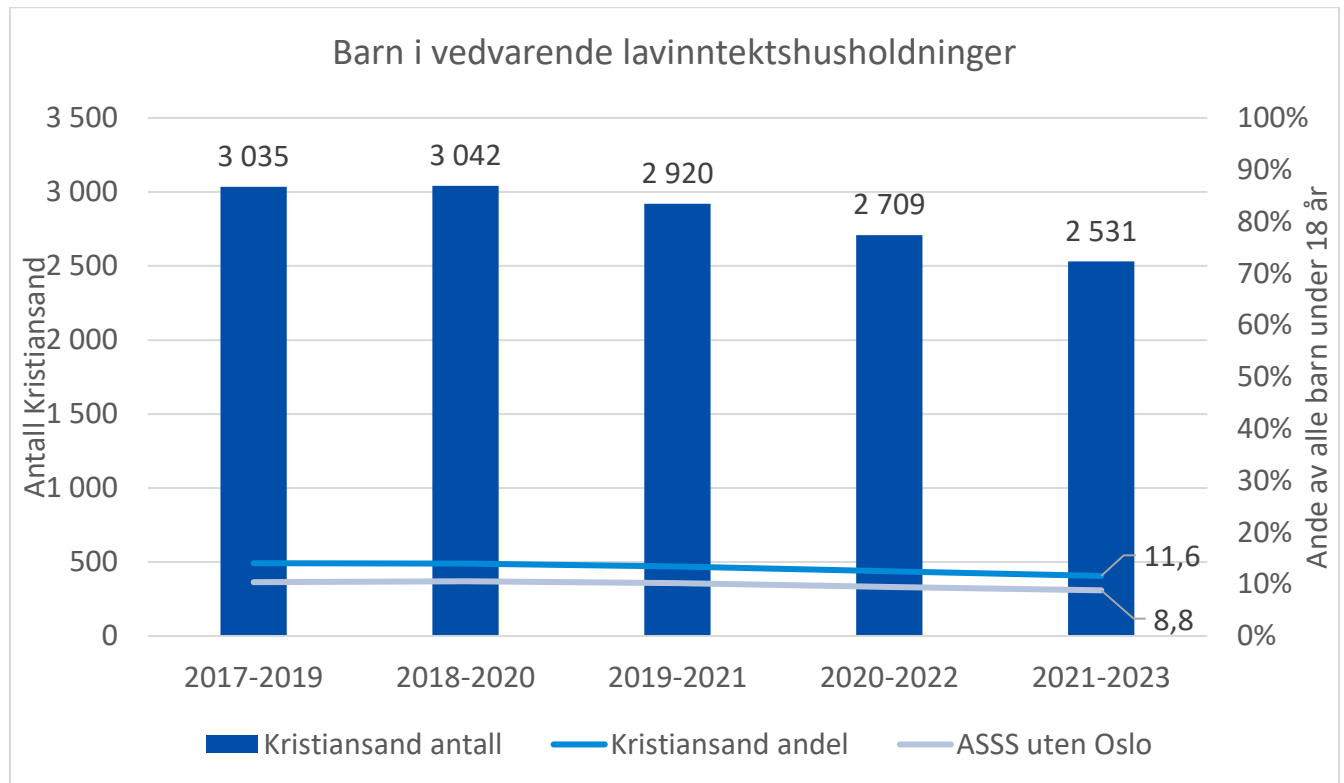
I perioden 2021-2023 bodde 2 531 barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt i Kristiansand, dette utgjør en andel på 11,6 prosent av alle barn. Etter en økning i andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt gjennom store deler av 2000-tallet, snudde denne utviklingen fra måleperioden 2019-2021, og det fortsetter slik til og med siste måleperiode. Allikevel er det nødvendig med oppmerksomhet rundt disse forholdene. Barn i denne gruppa har økt risiko for nedsatt levekår², også når de blir voksne, de opplever oftere materielle mangler og deltar sjeldnere i fritidsaktivitet³. Reduksjonen i andel og antall barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt dette skyldes i hovedsak moderat inntektsvekst, særlig gjelder dette småbarnsfamilier med økt barnetrygd, i tillegg er det færre barn i befolkningen og Kristiansand følger en nasjonal trend.

Barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i statistikken for vedvarende lavinntekt i landet som helhet. Barn som selv har innvandret er mer utsatt enn norskfødte med innvandrerforeldre. Særlig barn

² [Forskjellene blant barn i lavinntektsfamilier øker | UNICEF](#)

³ [Færre barn lever i familier med lavinntekt – SSB](#)

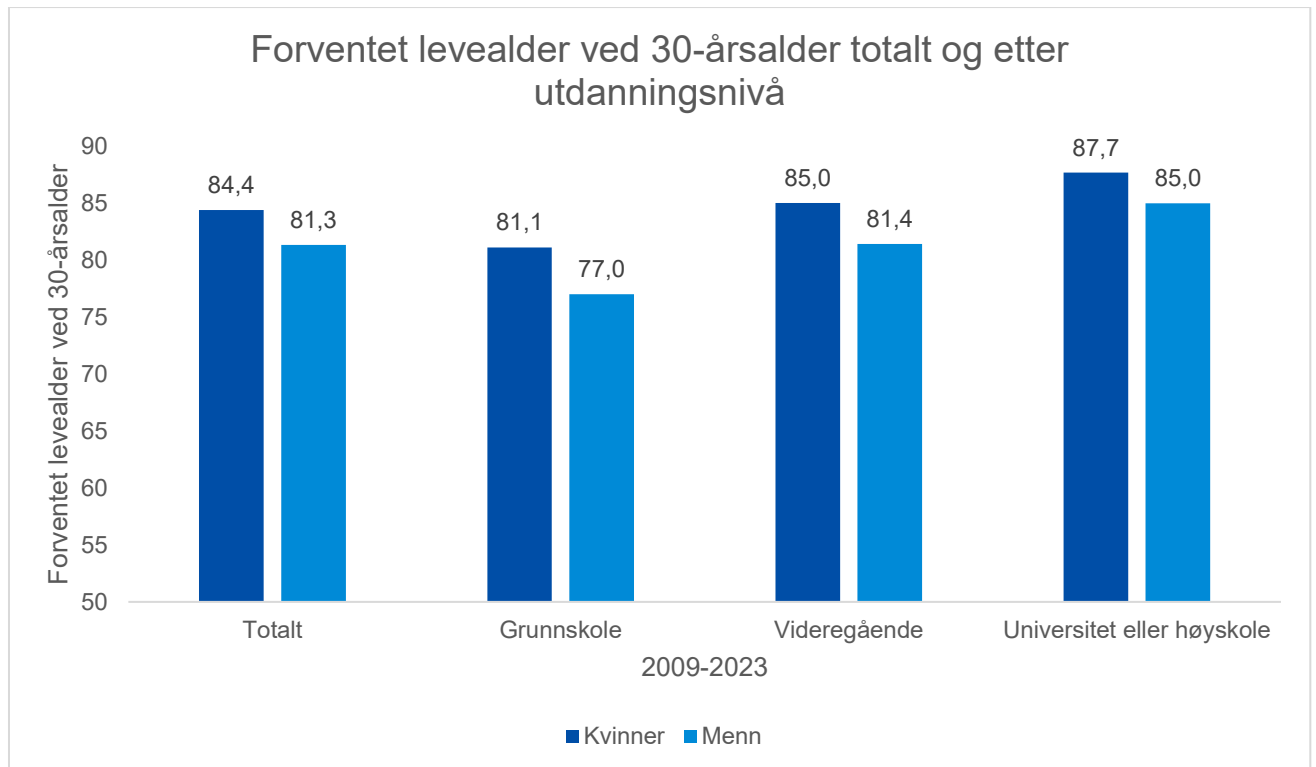
med bakgrunn fra Syria, Somalia, Eritrea og Irak er utsatt for vedvarende lavinntekt. Husholdninger med enslig forsørger er ekstra utsatt for vedvarende lavinntekt.

Antall og andel barn i vedvarende lavinntektshusholdninger, treårig gjennomsnitt, EU60-skala. Kilde: SSB, tabell 12944.

Sosiale forskjeller i forventet levealder

I landet som helhet og i Kristiansand lever personer med lang utdanning og god økonomi lengre og har færre helseproblemer enn de som har kortere utdanning og dårligere økonomi. I Kristiansand har kvinner med universitets- og høyskoleutdanning en forventet levealder som er 6,6 år høyere enn kvinner med kun grunnskoleutdanning. For menn er forskjellen mellom de samme utdanningsgruppene 8 år, forskjellene ser ut til å øke og indikerer sosiale helseforskjeller i befolkningen (FHI)

Forventet levealder ved 30 - årsalder, totalt og etter utdanningsnivå, fordelt på kjønn. Kilde: FHI

Boligprisnivået i Kristiansand

Sykepleierindeksen benyttes som et mål på boligprisnivået i utvalgte byer, ved å angi hvilken andel av de omsatte boligene en enslig sykepleier har økonomisk mulighet til å finansiere. En høy indeks betyr lavere boligpriser.

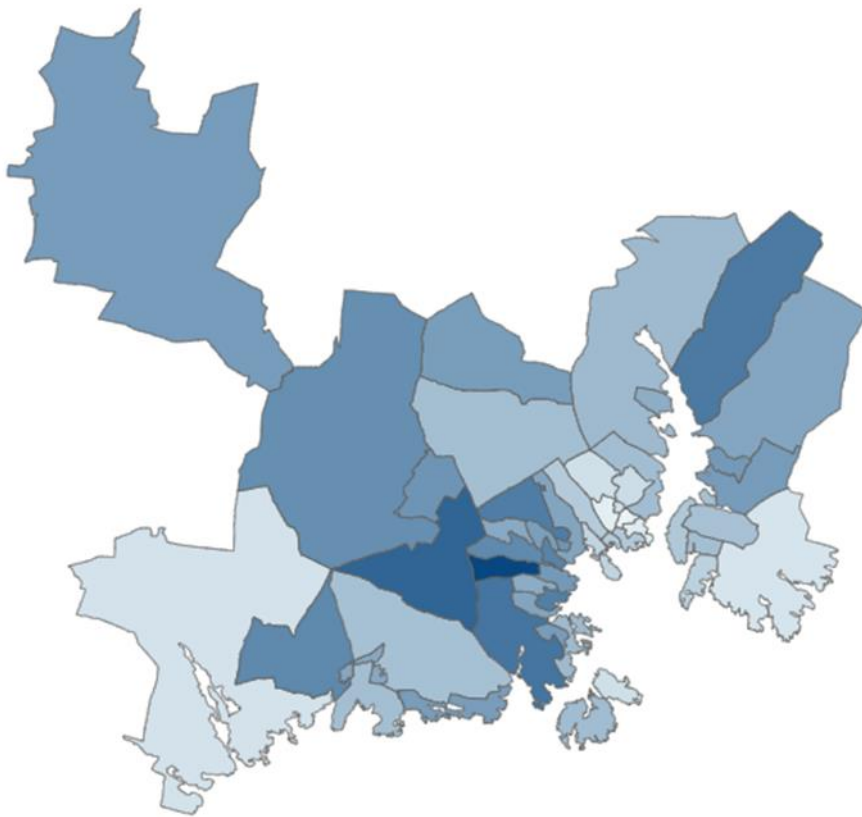
I 2024 kunne en enslig sykepleier i Kristiansand kjøpe 48 prosent av boligomsetningen, dette er en vesentlig høyere andel enn byer som Bergen, Stavanger, Trondheim, Tromsø og Oslo.

Geografiske levekårsforskjeller i Kristiansand

Levekårene i kommunen varierer mellom ulike geografiske områder. Nedenfor presenteres noen levekårsindikatorer på et lavere geografisk nivå enn kommunen som helhet. Mørkere farge på kartet angir en høyere andel på indikatoren.

Andel som ikke har fullført videregående opplæring innen 5 år (frafall) i aldersgruppen 21-29 varierer mye mellom de 50 levekårssonene i kommunen. Det høyeste frafallet er i levekårszone Øvre Slettheia med 41,8 prosent, og det laveste frafallet er i levekårszone Vallhalla med 12,2 prosent (tall fra 2022).

Andel

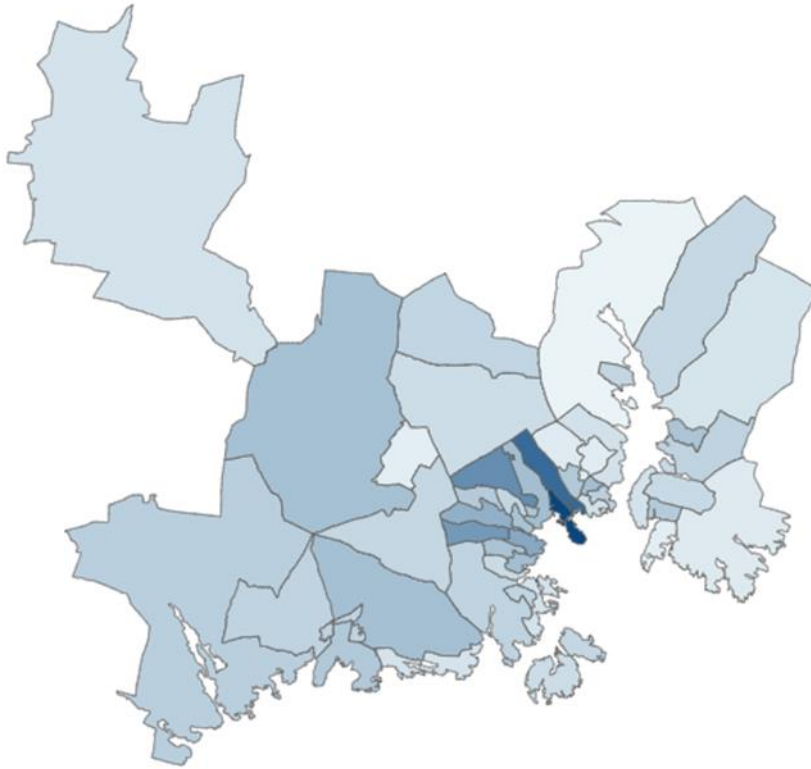

Andel som ikke har gjennomført videregående opplæring innen 5 år, fordelt på levekårssoner i Kristiansand, 2020. Kilde: SSB levekårsdata

Andel barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger varierer også mye mellom levekårssonene.

Levekårssonen med høyest andel barn i lavinntektshusholdninger er Kvadraturen S med 33,6 prosent og laveste andel er på Justvik-Ålefjær med 2,8 prosent (tall fra 2022).

Andel

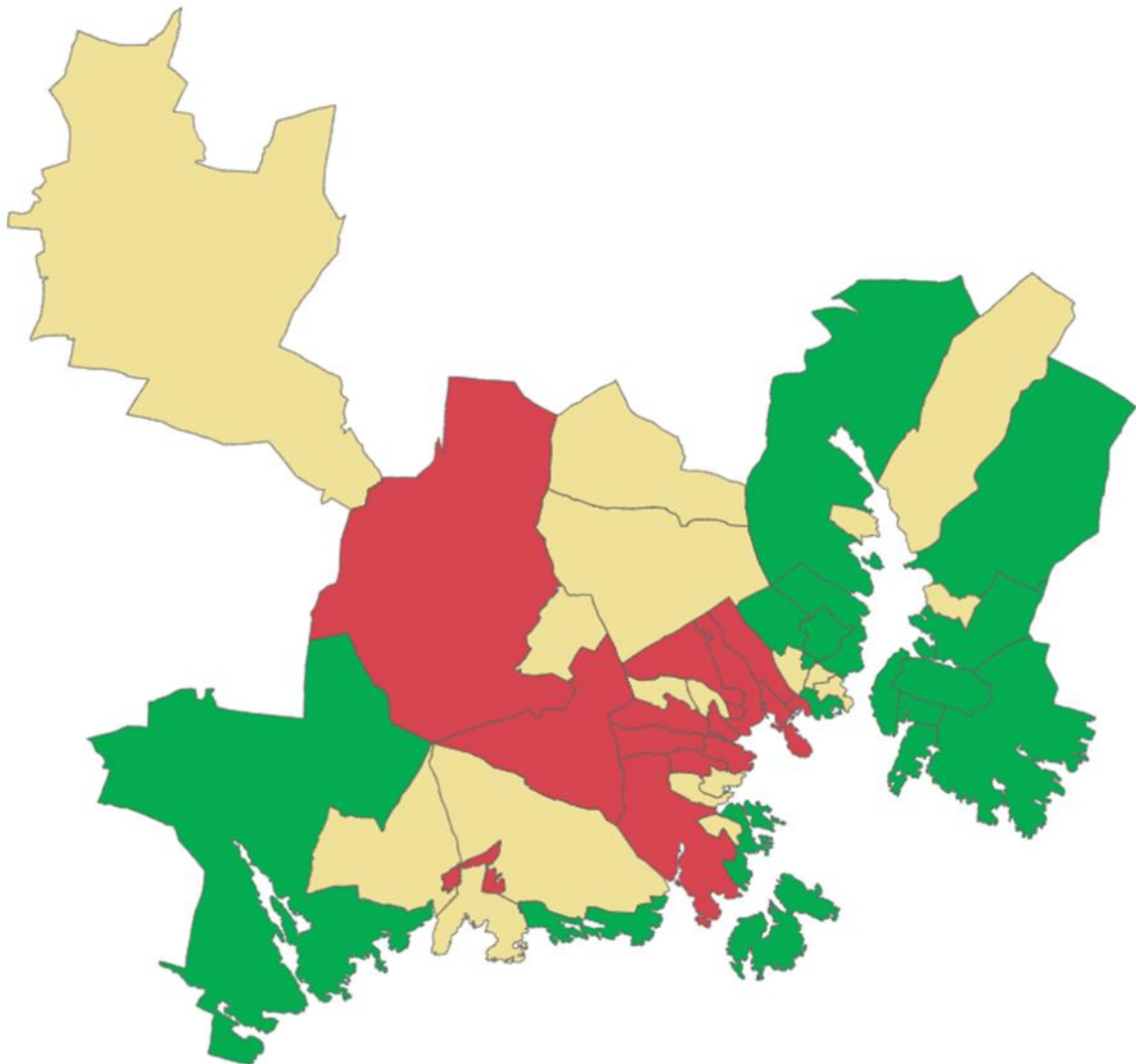

Figur Andel barn i lavinntektshusholdninger, fordelt på levekårssoner i Kristiansand, 2022. Kilde: SSB levekårsdata

Noen levekårssoner i Kristiansand scorer dårligere enn kommunegjennomsnittet på flere levekårsindikatorer. Dette kan være områder som har tendenser til opphoping av levekårsutfordringer. Områdene er markert med rødt i kartet nedenfor, disse ligger i stor grad sentrert i midtre del av kommunen med områder som Nodeland, Rosseland, Voie, Karuss, Slettheia, Hellemyr, Tinnheia, Grim, Posebyen og Tangvall. Områder markert med grønt scorer høyere enn kommunens gjennomsnitt på flere levekårsindikatorer, mens de gule områdene ligger på kommunens gjennomsnitt på flere levekårsindikatorer.

Kartet viser en beregning av 8 levekårsindikatorer (barn i lavinntektshusholdninger, frafall videregående opplæring, lavt utdanningsnivå, registrerte arbeidsledige, mottakere av arbeidsavklaringspenger, sosialhjelpsmottakere, unge uførepensjonister og husholdninger som leier bolig).

Illustrasjonen gir en indikasjon på hvilke områder som kan ha opphoping av levekårsutfordringer, men det må tolkes med varsomhet da indikatorene ikke er vektet på noen måte og bare består av registerdata og ikke subjektive data om blant annet trivsel og tilfredshet med området.

Figur Samlede levekår, gjennomsnitt for flere levekårsindikatorer, 2022. Kilde: SSB levekårsdata

2 Klima- og miljømessig bærekraft: klima-, natur- og miljøutfordringene tiltar

De mulige virkningene av klimaendringene og tap av naturmangfold er uoverskuelige. Det finnes ingen modell som fullt ut beskriver hvordan hele den fysiske verden virker, inkludert hvordan alle fysiske, kjemiske, geologiske og biologiske prosesser påvirker hverandre og bidrar til forandringer. Samtidig er det nesten umulig å forutse hvordan mennesker og samfunn vil handle i møte med raske og store endringer i sine omgivelser⁴. Denne kompleksiteten representerer store utfordringer for både offentlig og privat sektor.

Kristiansand kommune er en viktig miljø- og klimaaktør, og har en stolt historie hva angår leveranser på miljøfeltet. Men fra å være en «prisbelønt miljøby», står kommunen nå overfor store utfordringer i sitt arbeid med å kutte klimagassutslipp.⁵

I 1989 fikk kommunen sin første «Miljøvernplan», og 1998 en av Norges første «Klimahandlingsplaner». Konteksten og samfunnsflokenes karakter har endret seg vesentlig siden da, mens handlingsrom og påvirkningsmuligheter knyttet til miljø- og klimafeltet er mye de samme og kommunen har «betydelig beslutningsmakt innen areal, transport, næringsutvikling og energibruk, som alle er viktige områder i miljø- og klimapolitikken».⁶

Skal vi utvikle et bærekraftig samfunn så må klima- og naturutfordringene sees i en sammenheng. Klimaproblemene kan ikke håndteres på en måte som forringer naturen, samtidig som vi må bli langt flinkere til å både bevare og restaurere natur om vi skal ha mulighet til å nå klimamålene.⁷

Klimagassutslippene i Kristiansand økte med 2,3 prosent fra 2020 til 2023, til 368 332 tonn CO₂-ekvivalenter. Siden 2015 har utslippene gått ned med ca 19,5 prosent. enn de andre storbyene. For å komme i rute med målet om 55 prosent reduksjon innen 2030 skulle vi sett en sterkere reduksjon.

4

Klimarisikoutvalget (2018), «Klimarisiko og norsk økonomi», NOU 2018:17, <https://www.regjeringen.no/contentassets/c5119502a03145278c33b72d9060fbc9/no/pdfs/nou201820180017000dddpdfs.pdf>

5

INSAM, CICERO og Civitas (2019), «Fra klimamål til klimaomstilling. Grunnlag for arealstrategi, områdeutvikling og boliginnovasjon i nye Kristiansand kommune», rapport utarbeidet på oppdrag fra Kristiansand kommune, s.18

6

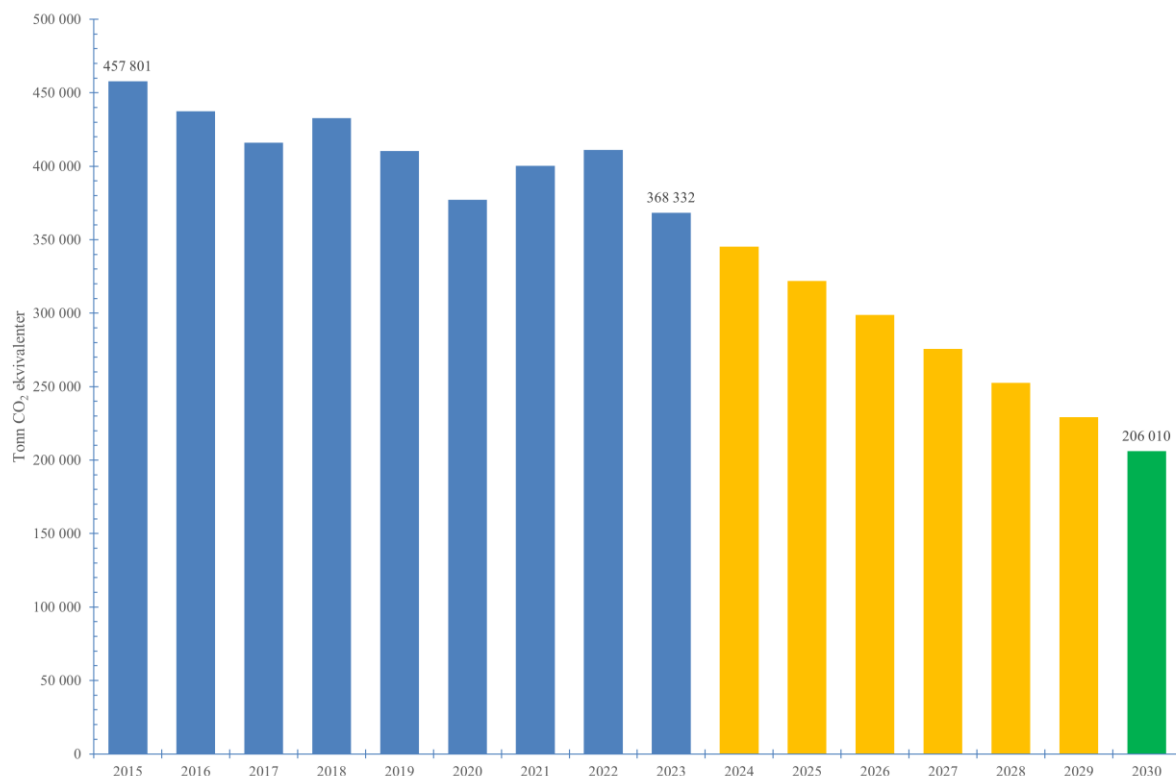
Gulbrandsen, L. H. og Handberg, Æ. N. (red.) (2023), «Hvem har makt i norsk klimapolitikk? 15 bidrag og en analyse på tvers», FNI-rapport 2-2023, [FNI-Report-2-2023-002.pdf](https://www.fni.no/rapporter/2023/002.pdf) ([regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)) / [Rapporter – Klimautvalget 2050](https://www.klimautvalget.no/rapporter)

7

Deloitte (2022), «Naturavtalen og naturrisiko. Betydning for norsk næringsliv» [deloitte_naturavtalen_naturrisiko_rapport_2022.pdf](https://www.deloitte.no/naturavtalen-naturrisiko-rapport-2022.pdf)

Utfordringsbilde for Kristiansand kommune

Veitrafikk er fortsatt største utslippskilde, og kommunen har flere store utslippskilder som betyr at det må jobbes bredt og helhetlig.⁸

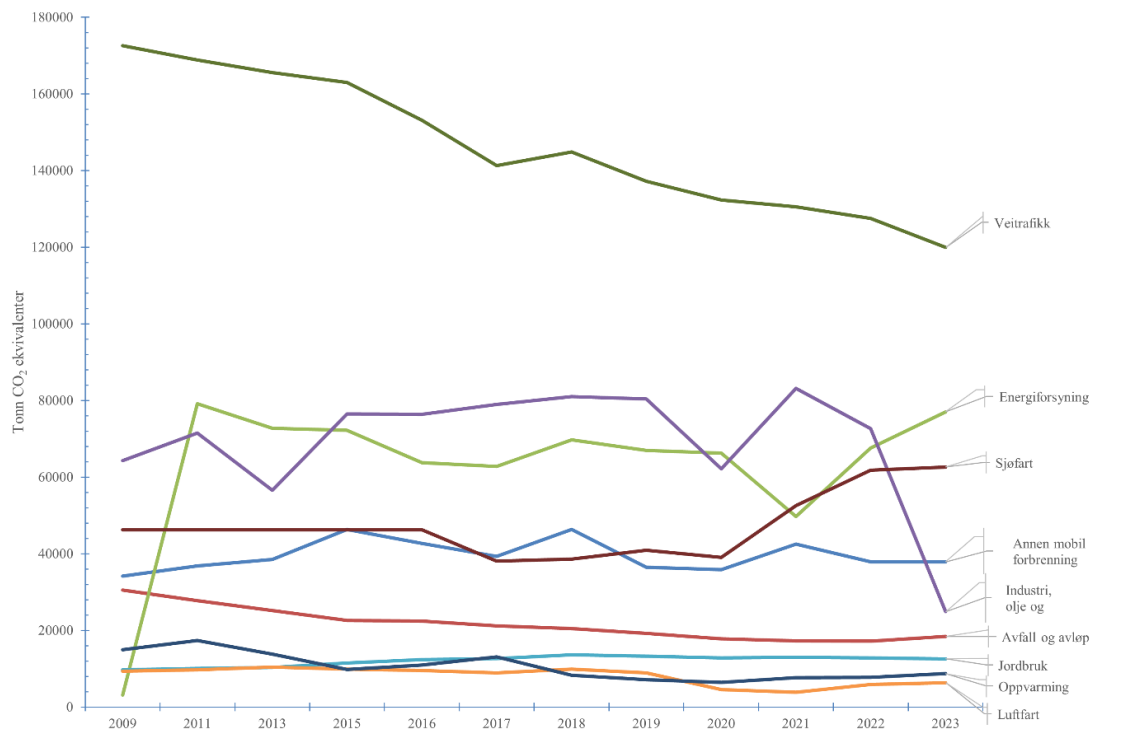

Klimagassreduksjonsmål fram til 2030 beskrevet her som en lineær reduksjon. Blå søyler er faktiske oppnådde tall, gule er målbane, grønn er målet for 2030 (Kilde MD, bearbeiding Kristiansand Kommune)

⁸

CICERO (2021), Kristiansands klimagassutslipp mot 2030: Referansebane og tiltakspakker, [CICERO Research Archive: Kristiansands klimagassutslipp mot 2030: Referansebane og tiltakspakker](#)

Utfordringsbilde for Kristiansand kommune

Direkte klimagassutslipp fordelt per sektor. Kilde: Miljødirektoratet, bearbeiding Kristiansand kommune

Klimarisiko og -endringer

Klimaet i Norge har endret seg betydelig det siste århundret og vil fortsette å endre seg fremover, som i resten av verden. Ekstremværhendelser som har preget Norge og også Sørlandet de siste årene sammenfaller med det man ser i etablerte framskrivninger av hvordan klimaet vil endre seg. Vi ser mer ekstremvær med påfølgende kostnader for liv, helse og økonomi.

Naturen under press

Globalt har menneskelig aktivitet ført til omfattende endringer i 75 prosent av miljøet på land. Aktiviteten bidrar til at tapet av naturmangfold akselererer, og flere arter er truet nå enn på noe annet tidspunkt i menneskets historie.⁹Til tross for det store mangfoldet av verdier vi får fra naturen, inkluderer de fleste beslutningsprosesser kun et smalt sett med verdier.¹⁰ Det går på bekostning av

9

Holden, E. og Linnerud, K. (2021), «Bærekraftig utvikling – en ide om rettferdighet», s. 54

10

Norsk institutt for naturforskning (NINA) (2022), «Å verdsette naturen riktig er viktig for å løse naturkrisen», på oppdrag fra Miljødirektoratet, [Å verdsette naturen riktig er viktig for å løse naturkrisen \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

både naturen, samfunnet og framtidige generasjoner. Natur- og klimakrisen krever smartere arealbruk.¹¹

Kristiansands folketall og arealbruk øker. Fra 2013 til 2023 økte tettstedsarealet med 7,8 prosent - eller om lag 3,5 km². Kristiansand kommunen har mer spredt bebyggelse og bruker mer areal til utbygging per innbygger sammenlignet med andre storbykommuner i Norge.

Overforbruk og behov for en sirkulær økonomi

Nordmenns ressursforbruk er ikke bærekraftig, og Norge har, sammenlignet med andre land, lavere grad av sirkulærøkonomi.¹² I Kristiansand kaster vi mer enn landsgjennomsnittet, selv om antall kilo avfall per person gikk noe ned fra 2022 til 2023.¹³ Mengden «matsvinn» har gått opp siden 2020 til tross for målet om at Kristiansand skal være best på å ikke kaste mat.

3 Økonomisk bærekraft: stort behov for kompetent arbeidskraft

Prisveksten har fortsatt å være høy, og for å dempe prisveksten har Norges Bank gjennom 2024 og deler av 2025 holdt rentenivået på 4,5%, mens den fra slutten av juni 2025 ble redusert til 4,25%. Prisveksten gjennom 2024 har avtatt, og utsiktene for 2025 er fortsatt usikre¹⁴, men med en forventning om et noe redusert rentenivå.

Over 3000 færre sysselsatt i Kristiansand sammenlignet med ASSS-snittet

I takt med en aldrende befolkning og en stadig tøffere konkurranse om arbeidskraft, blir det viktig at vi som samfunn kan utnytte all mulig arbeidskraft. Derfor er det bekymringsfullt at Kristiansand over tid har hatt en lavere andel sysselsatte (personer i arbeid) i befolkningen enn sammenlignbare storbykommuner.

Avstanden i sysselsettingsandelen til andre storkommuner økte mest under oljekrisen i 2015-2016, og har siden holdt seg stabil mellom 3-3,5 prosentpoeng. I 2024 var 66,2 prosent av Kristiansands befolkning i alderen 15-74 år sysselsatt. Det er klare forskjeller i sysselsettingen mellom kvinner og menn. I 2024 var 68,6 prosent av menn og 63,7 prosent kvinner sysselsatt i Kristiansand. Kristiansand har den tredje laveste andelen kvinner som er sysselsatt blant storkommunene (ASSS) og den nest laveste andelen menn.

¹¹

[Klima- og naturkrisen krever smartere arealbruk - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

¹²

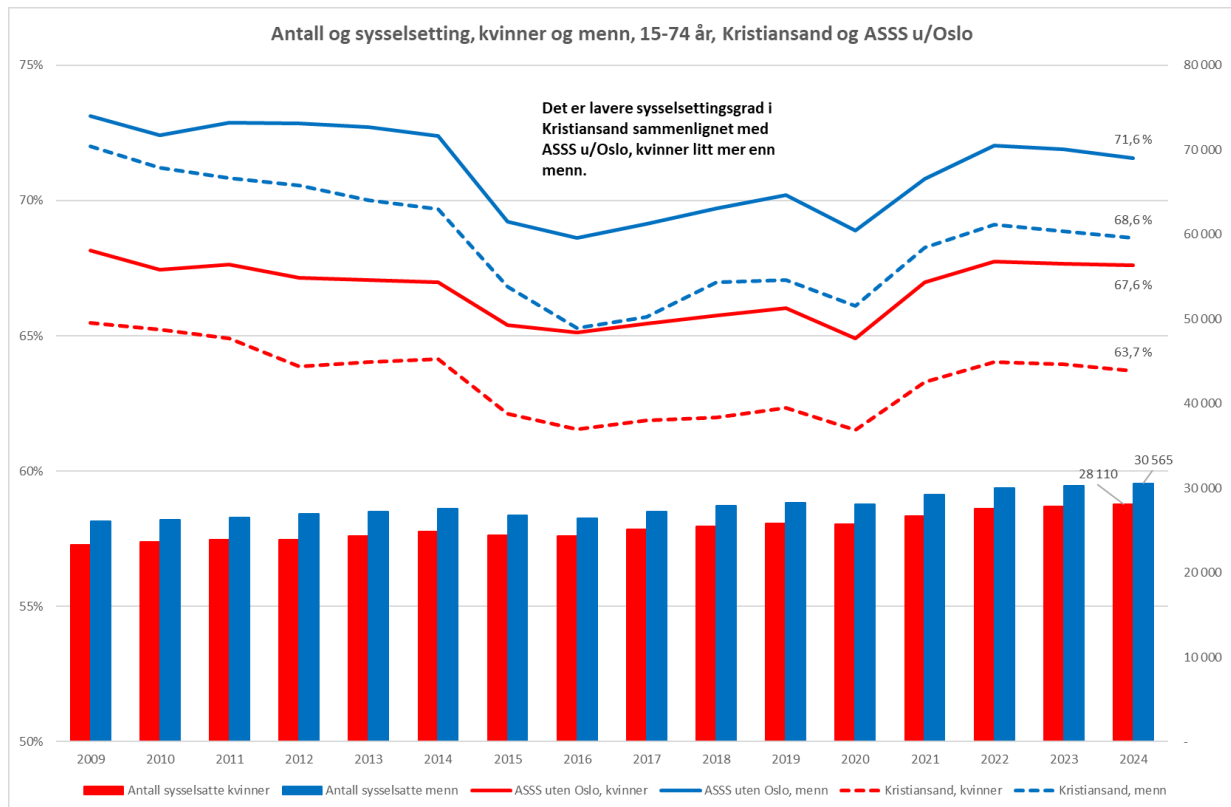
The Circularity Gap Report – Norway, <https://www.circularity-gap.world/norway>

¹³

Avfall Sør (2023), «Års- og bærekraftsrapport 2022», <https://avfallsor.no/kontakt/arsrapporter-og-dokumenter/arsrapporter/>

¹⁴ [NOU 2025: 4 - regjeringen.no](#)

Utfordringsbilde for Kristiansand kommune

Andel sysselsatte av befolkning 15-74 år. Kilde: SSB, tabell 11618.

I tillegg til en lavere sysselsetting generelt, er det også en lavere andel av de sysselsatte som arbeider heltid i Kristiansand sammenlignet med andre storbykommuner. I 2024 var det kun 56,6 prosent av kvinnene og 76,9 prosent av menn som arbeidet heltid. Dette er lavest blant storkommunene for begge kjønn, selv om andelen blant kvinner er det som klart mest skiller seg ut. Det gjør at Kristiansand har en av de største differansene mellom kjønnene i andelen som jobbet heltid i 2024. Samlet sett utgjør den lave sysselsettingen og den høye andelen deltid blant de sysselsatte et stort arbeidskraftpotensial for Kristiansand og regionen.

Pr august 2025 var 1 325 personer i Kristiansand registrert helt ledige hos NAV, dette utgjorde 2,2 prosent av arbeidsstyrken. Koronapandemien førte til en midlertidig høyere ledighet, men siden det har arbeidsledigheten sunket til historisk lave nivåer. Det er likevel en bekymring for at økonomisk uro globalt, høy prisstigning og høyt rentenivå kan øke arbeidsledigheten noe fremover.

Stort behov arbeidskraft

NAVs bedriftsundersøkelse for 2023¹⁵ og NHOs kompetansebarometer¹⁶ melder begge om et stort behov arbeidskraft. Størstedelen av den manglende arbeidskraften kan dekkes av faglærte på yrkesfaglig studieretninger. Samtidig er det behov for spisskompetanse også på høyere akademisk nivå innenfor noen felter, særlig Ingeniørfag og tekniske fagretninger.

Den store etterspørselen etter fagarbeidere gjør at det fokuset må holdes oppe for å øke gjennomføringen av unge i lærlingeløp og tilpasse yrkesfag til kompetansebehov i næringslivet.

Befolkningen i Kristiansand har et lavere utdanningsnivå enn sammenlignbare storbykommuner. I 2024 hadde 38,7 prosent av innbyggerne i Kristiansand over 15 år utdanning på universitets- og høgskolenivå, mens snittet var 44,6 prosent i ASSS uten Oslo.

I tråd med demografiske endringer, teknologiutvikling og det grønne skiftet må det jobbes hardt for å utvikle, beholde og tiltrekke kompetanse til Kristiansand i årene fremover.

¹⁵

NAVs Bedriftsundersøkelse for Agder 2023: <https://www.nav.no/no/lokalt/agder/statistikk-og-presse/bedriftsundersokelsen-i-agder-2023>

¹⁶

Artikkel om NHOs kompetansebarometer for Agder: <https://www.nho.no/regionkontor/nho-agder/om-nhoagder/kompetansebehov-i-agder/>